

16de vergadering

Dinsdag 4 februari 1997

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Tjeenk Willink

Tegenwoordig zijn 68 leden, te weten:

Baarda, Batenburg, De Beer, Van den Berg, Bierman, Boorsma, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Cohen, Dees, Van Dijk, Eversdijk, Gelderblom-Lankhout, Van Gennip, Ginjaar, Glastra van Loon, Glasz, Van Graafeiland, Grewel, Grol-Overling, De Haze Winkelman, Heijne Makkreel, Hendriks, Hessing, Van Heukelum, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Ketting, Korthals Altes, J. van Leeuwen, L.M. van Leeuwen, Linthorst, Lodewijks, Loudon, Luijten, Luimstra-Albeda, Lycklama à Nijeholt, Michiels van Kessenich-Hoogendam, Pitstra, Le Poole, Postma, Rensema, Rongen, Roscam Abbing-Bos, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Staal, Steenkamp, Stevens, Stoffelen, Talsma, Tjeenk Willink, Tuinstra, Varekamp, Ter Veld, Veling, Werner, Wiegel, De Wit, Wöltgens, Van de Zandschulp, Zijlstra en Zwerver,

en de heren Voorhoeve, minister van Defensie, minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken, en Kohnstamm, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat is ingekomen bericht van verhindering van het lid:

De Boer, wegens verblijf buitenslands.

Dit bericht wordt voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is opgenomen aan het eind van deze editie.)

De **voorzitter**: Aangezien voor het verdrag dat ter stilzwijgende goedkeuring is voorgelegd en gedrukt onder nummer 25182 de termijn is verstreken, stel ik vast, dat voor wat deze Kamer betreft aan uitdrukkelijke goedkeuring van dit verdrag geen behoefte bestaat.

Op verzoek van de fractie van de PvdA heb ik tot lid van de vaste commissie voor Europese samenwerkingsorganisaties benoemd de heer Stoffelen in plaats van de heer Wöltgens.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken (IV) voor het jaar 1997 (25000-IV).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Hirsch Ballin** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Mijn fractie heeft geen geestverwanten in partijpolitieke zin in dit kabinet, maar bij de minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken

ervaren wij desalniettemin geen vreemdheid ten opzichte van de doelstellingen, de inzet en veel van wat tot stand is gebracht in zijn periode tot op heden. Op deze bodem van verwantschap, zij het niet in partijpolitieke zin, is het mogelijk wat vooruit te kijken. Daar wil ik namens mijn fractie allereerst enkele opmerkingen over maken.

De gevolgen van de bestendigde koninkrijksrelaties tussen Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba zijn naar onze waarneming eigenlijk tot nu toe te weinig verwerkt binnen de drie landen van het Koninkrijk. Wij willen Nederland daar niet van uitsluiten. Wij hebben te maken met een wereld van groeiende samenhang op allerlei terrein, een "interdependent world" zoals men zegt, waarin het oude schema van binnenlandse en buitenlandse aangelegenheden, van afbakening van competentiesferen steeds meer aan bruikbaarheid verliest en waarbij het krampachtig eraan vasthouden vaak averechtse gevolgen heeft. De oude schema's van intern en extern zijn niet meer afdoende. Dit geldt zowel voor de verhouding land-Koninkrijk als voor de verhouding tussen het Koninkrijk als deelnemer aan het internationale verkeer en de buitenwereld.

Aangelegenheden die enkele decennia geleden nog als intern konden worden aangemerkt, zijn nu verweven geraakt met externe relaties en omgekeerd. Denk aan de ontwikkeling van de economie, het financiële verkeer, de criminaliteit en het gebruik van de taal. Onderwerpen die men in de wereld van meer dan vijftig jaar geleden met een gerust hart als interne relaties kon aanmerken, zij het ook toen al niet helemaal en niet over de hele linie, zijn nu zo verstrengeld geraakt met